

KONSULTANT KRAJOWY W DZIEDZINIE ORTODONCJI

prof. dr hab. n. med. Beata Kawala

KONSULTANT WOJEWÓDZKI W DZIEDZINIE ORTODONCJI

W WOJEWÓDZTWIE DOLNOŚLĄSKIM

Przewodnicząca Zespołu Ekspertów ds. Akredytacji

w dziedzinie ortodoncji

prof. dr hab. n. med. Joanna Lis

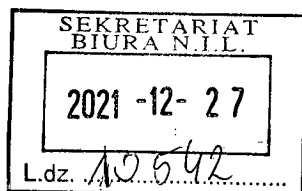
*Katedra i Zakład Ortopedii Szczękowej i Ortodoncji
Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu
Krakowska 26, 50-425 Wrocław*

Telefon: 71 784 02 99

Telefaks: 71 784 04 18 e – mail: ortodoncja@umed.wroc.pl

Ldz. I- 102/21

Wrocław, 14.12.2021

Szanowny Pan
lek. dent. Andrzej Cisto
Wiceprezes Naczelnej Rady Lekarskiej
Ul. Jana Sobieskiego 110
00-764 Warszawa

W odpowiedzi na pismo dotyczące uprawnień lekarza dentysty nieposiadającego specjalizacji z ortodoncji pragniemy zdecydowanie podkreślić, że prezentacja prof. dr hab. med. Joanny Lis nie jest jej prywatną opinią, tylko zestawionym przez prawników spisem ustaw i rozporządzeń mającym formę pokazu slajdów przygotowanego w programie Keynote.

Odnosnie wyjaśnienia kluczowych kwestii.

Przytoczone przez Pana akty prawne w nie mają związku ze specjalizacją z ortodoncji.

Cytowany art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (Dz. U. z 2021 r., poz. 790) dotyczy uzyskania prawa wykonywania zawodu po ukończeniu studiów i zdaniu egzaminu LDEK przez lekarza dentystę. Standardy i efekty kształcenia lekarzy dentystów wyznaczają rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (których mam nadzieję Pan nie kwestionuje):

1. Z dnia 9 maja 2012 r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa (Dz.U. 2012, poz. 631),

2. Z dnia 2 lipca 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wzorcowych efektów kształcenia (Dz.U. 2012, poz. 744),

2. Z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz.U. 2014, poz. 1370);

Na ich podstawie powołany przy Uniwersytetach Medycznych Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia tworzy sylabusy, które ostatecznie określają uprawnienia do praktycznego wykonywania zabiegów przez lekarza dentystę po ukończeniu studiów i zdaniu egzaminu LDEK. Do procedur tych należy leczenie zachowawcze choroby próchnicowej, chorób zapalnych miążgi zębów i jej martwicy, usuwanie zębów, wykonywanie zdejmowanych uzupełnień protetycznych i leczenie zachowawcze chorób przyzębia. Dlatego też Pana stwierdzenie, że lekarz dentysta po ukończeniu studiów posiada nieograniczone prawo wykonywania zawodu jest nieuprawnione. Program kształcenia lekarzy dentystów nie obejmuje procedur terapii ortodontycznej, więc lek. dent. może nauczyć się ich nauczyć tylko drogą kształcenia podyplomowego. Na mocy regulacji prawnych podpisanych przez Ministra Zdrowia (ponownie mam nadzieję, że ich Pan nie kwestionuje), definiujących uprawnienia specjalisty ortodonta w Polsce i oddzielających je od innych specjalności dentystycznych, lekarz dentysta może leczyć wady zgryzu dopiero po spełnieniu wymogów ustaw i rozporządzeń:

1. Ustawa z dnia 5.12.1996 o zawodach lekarza i lekarza dentysty (Dz. U. z 2011 r., nr 277, poz. 1634),

2. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 9.01.2013 r. w sprawie specjalizacji lekarzy i lekarzy dentystów (Dz. U. z 2013 r., poz. 26).

W praktyce, spełnieniem tych przepisów jest odbycie 3.letniej rezydentury w akredytowanej placówce, zakończonej zdaniem Państwowego Egzaminu Specjalizacyjnego i otrzymanie dyplomu sankcjonującego legalne leczenie wad zgryzu aparatami stałymi i wyjmowanymi. Ponownie przypomnę, iż zakresu programowego specjalizacji z ortodoncji nie ma w sylabusie studiów.

Powoływanie się na art. 22 ust. z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2021 r., poz. 711 z późn. zm.) w zw. z § 8 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 16 grudnia 2020 r. (Dz. U. z 2020 r., poz. 940) oraz na art. 6 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o podstawowej opiece zdrowotnej (Dz. U. z 2021 r., poz. 1050) jest kompletnie niezrozumiałe, bowiem te akty prawne dotyczą tylko i wyłącznie lekarzy specjalistów. Stoi to w sprzeczności z Pana pismem, które ma ponoć uzasadniać stanowisko Komisji Stomatologicznej NRL dotyczące uprawnień lekarzy bez specjalizacji, jeśli chodzi o świadczenie usług stomatologicznych.

Art. 58 ust. 1 i 2 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty dotyczy sytuacji udzielania świadczeń przez osobę, która nie posiada do tego uprawnień, a tym właśnie jest diagnostyka i specjalistyczne leczenie ortodontyczne – za pomocą procedur zdefiniowanych przez Ministerstwo

Zdrowia – przez lekarzy bez specjalizacji, co wprost podważa przyjęte przez Pana stanowisko Komisji Stomatologicznej NRL w przedmiotowej sprawie.

W swoim piśmie, które odrzuca regulacje Ministerstwa Zdrowia wyodrębniające specjalizację z ortodoncji twierdzi Pan, że jeśli lekarz dentysta posiada „umiejętności pozwalające na leczenie wad zgryzu, to nie naraża swojego pacjenta na bezpośrednią utratę zdrowia”. W odpowiedzi przytaczamy art. 17 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty:

1. Lekarz może uzyskać świadectwo potwierdzające posiadanie umiejętności z zakresu węższych dziedzin medycyny lub uprawnienia do udzielania określonych świadczeń zdrowotnych, zwane dalej świadectwem,

2. Lekarz uzyskuje świadectwo po odbyciu szkolenia i zdaniu egzaminu państwowego po jego zakończeniu.

Z powyższego cytowania wynika, że zezwoeniem na korzystanie z umiejętności jest egzamin państwowy, jakiego nie zdali lekarze bez specjalizacji z ortodoncji. Warto jednak w tym miejscu zaznaczyć, że obowiązujące do 23.04.2008 r. przepisy wykonawcze rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27.06.2007r. (Dz.U. 2007 r., poz. 124.867) nie wymieniają żadnej umiejętności dentystycznej, więc próba zrównania specjalizacji z ortodoncji z umiejętnościami leczenia wady zgryzu stoi w rażącej sprzeczności z ustawą.

Powołując się na art. 62 Kodeksu Etyki Lekarskiej uznaje Pan, że do leczenia wad zgryzu, a więc do posługiwania się tytułem „lekarza ortodonta” wystarczą umiejętności niepotwierdzone przez państwo, w którym Ministerstwo Zdrowia ustanowiło specjalizację z ortodoncji. W takiej sytuacji musi Pan przyzwolić na posługiwanie się tytułem „lekarz implantolog” przez osoby, które nie zdały egzaminu z implantologii, jaki – nawiasem mówiąc – nie istnieje w państwie polskim.

Podsumowując chcielibyśmy poinformować, że prezentacja prof. dr hab. med. Joanny Lis ma przede wszystkim naświetlić problem, z jakim należy się zmierzyć, aby wyeliminować w przyszłości konsekwencje związane z podejmowaniem leczenia przez osoby bez uprawnień, a co za tym idzie – uchronić je od odpowiedzialności cywilnej i karnej za błędy w sztuce lekarskiej. Prezentacja prof. Joanny Lis jest także wyrazem troski o przyszłość kadr medycznych i ich motywację do ustawicznego kształcenia. Jeśli bowiem nie będziemy piętnować lekarzy, którzy bezprawnie świadczą usługi specjalistyczne, w jaki sposób zachęcimy młodych adeptów stomatologii do specjalizowania się w jej bardzo wąskich dziedzinach i do podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych? Jako konsultant krajowy i wojewódzki ds. ortodoncji poczuwamy się do tego, by stać na straży porządku prawnego oraz by piętnować lekarzy, którzy bezprawnie używają tytułu specjalisty ortodoncji a nimi nie są.

Powoływanie się przez Pana na art. 10 Kodeksu Etyki Lekarskiej dowodzi, iż lekarz nie powinien wykroczać poza swoje kompetencje. W myśl tej zasady lekarz dentysta powinien – w momencie stwierdzenia wady zgryzu – odesłać pacjenta do lekarza specjalisty, jakim jest ortodonta.

Pana twierdzenie, że lekarz dentysta bez specjalizacji z ortodoncji może leczyć wady zgryzu jest nie tylko łamaniem praw etyki lekarskiej, ale również przyzwoleniem na pociągnięcie lekarzy dentystów do odpowiedzialności karnej, cywilnej i zawodowej.

Jedyną możliwością przyzwolenia na leczenie wad zgryzu przez lekarzy z umiejętnościami jest stworzenie alternatywnej dla LDEK ścieżki dopuszczenia do PES. Powinno nią być spełnienie wymogu ustawicznego (co najmniej 5-letniego) kształcenia się w placówkach z akredytacją (lub prowadzonych przez specjalistów) oraz uzyskanie co najmniej stopnia dr-a n. med. Wnioskowaliśmy o to (wraz ze wszystkimi konsultantami krajowymi) wielokrotnie, ale Naczelna Izba Lekarska nie poparła tego rozwiązania, mimo jego oczywistych zalet, jakimi są: 1. dbałość o zabezpieczenie poziomu leczenia stomatologicznego w Polsce i 2. zgodność z wymogami ustaw.

Już zupełnie na koniec pragniemy wyrazić głęboką wiarę w to, że Panu – jako lekarzowi dentyście oraz wiceprezesowi NRL – powinno najbardziej zależeć na tym, aby rozporządzenia Ministra Zdrowia były honorowane, a tym samym: by prawo było przestrzegane i aby do jego łamania nie zachęcały opinie wydawane przez środowisko medyczne.

Z poważaniem

**KONSULTANT KRAJOWY
W DZIEDZINIE ORTODONCJI**

Prof. dr hab. med. Beata Kawala
prof. dr hab. n. med. Beata Kawala

**Konsultant Wojewódzki
w dziedzinie ortodoncji
dla województwa dolnośląskiego**

prof. dr hab. n. med. Joanna Lis

P.S.

Uprzejmie proszę o zapoznanie się regulacjami prawnymi nie zacytowanymi w moim piśmie, ale jednoznacznie do niego nawiązującymi:

1. Art. 60 kodeksu wykroczeń: grzywna do 1000 zł i ograniczenie wolności za prowadzenie działalności gospodarczej (patrz: gabinetu specjalistycznego) bez wymaganego zezwolenia (patrz: specjalizacji);
2. Art. 286 § 1 kodeksu karnego: kara pozbawienia wolności od 6 miesięcy do 8 lat dla osoby, która w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadza inną osobę do niekorzystnego rozporządzenia własnym lub cudzym mieniem za pomocą wprowadzenia jej w błąd albo wyzyskania błędu lub niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania;
3. Art. 160 kodeksu karnego, § 1, 2, 3, które kwalifikują również błąd medyczny informacyjny polegający na tym, że lekarz niebędący specjalistą posługując się takim tytułem wprowadza w

błąd pacjenta co do swoich umiejętności, wiedzy specjalistycznej oraz diagnostycznej.
Złamanie prawa z tytułu tego artykułu podlega karze od 1 roku do 3 lat.

Z poważaniem
**KONSULTANT KRAJOWY
W DZIEDZINIE STOMATOLOGII**
Beata Kawala
Prof. dr hab. med. Beata Kawala
Beata Kawala
**Konsultant Wojewódzki
w dziedzinie ortodontji
dla województwa dolnośląskiego**
Prof. dr hab. med. Joanna Lis
Joanna Lis
prof. dr hab. n. med. Joanna Lis

Do wiadomości

1. Minister Zdrowia
2. Prezes Naczelnej Rady Lekarskiej
3. Konsultanci Krajowi w dziedzinach lekarsko-dentystycznych